

Alapítva: 1990-ben

Bogárd és Vidéke

„A társadalom egyetlen önvédelmi fegyvere a nyilvánosság”

2021. január 21. - XXXII. évf. 3. szám
16 oldal, 300 Ft

A PÉK KENYERE JAVA	2-3
A BARÁTSÁG SZENT DOLOG	5
ÍGY ÚJUL MEG A MÉSZÖLY	9
FÁZTUNK A JANUÁRI ŐSZBEN.	14
HELYI AUTÓBUSZ- MENETREND	8-9

Főszerkesztő: Hargitai-Kiss Virág

A Dél-Mezőföld független hetilapja

www.bogardesvideke.hu

KAKASOK, FARKASOK

Fővárosi négyásvos. Zsúfoltság, ingerek tömegeire koncentrálnak egyszerűen a figyelmem. Két autós kakaskodik egymással mögöttem. Látom a visszapillantóban, ahogy a „domináns” fél heves vérmérséklettel mutogat és magyaráz a másiknak. Csak a zöldre váltó lámpa akadályozza meg, hogy föl ne tépje az ajtót és ki ne rángassa „áldozatát” az úttestre.

Hírek és közösségi oldalak. Itt is kakasviadal van, csak a ring változik: politikai adok-kapok, elvi acsarkodások, intrika, gyilkosság.

Csonka délibáb című magyar film. Az 50-es évek kommunista diktatúrája határszéli családokat hurcol a Hortobágyra munkatáborba, állati sorba kényszerítve, megalázza őket emberi méltóságukban.

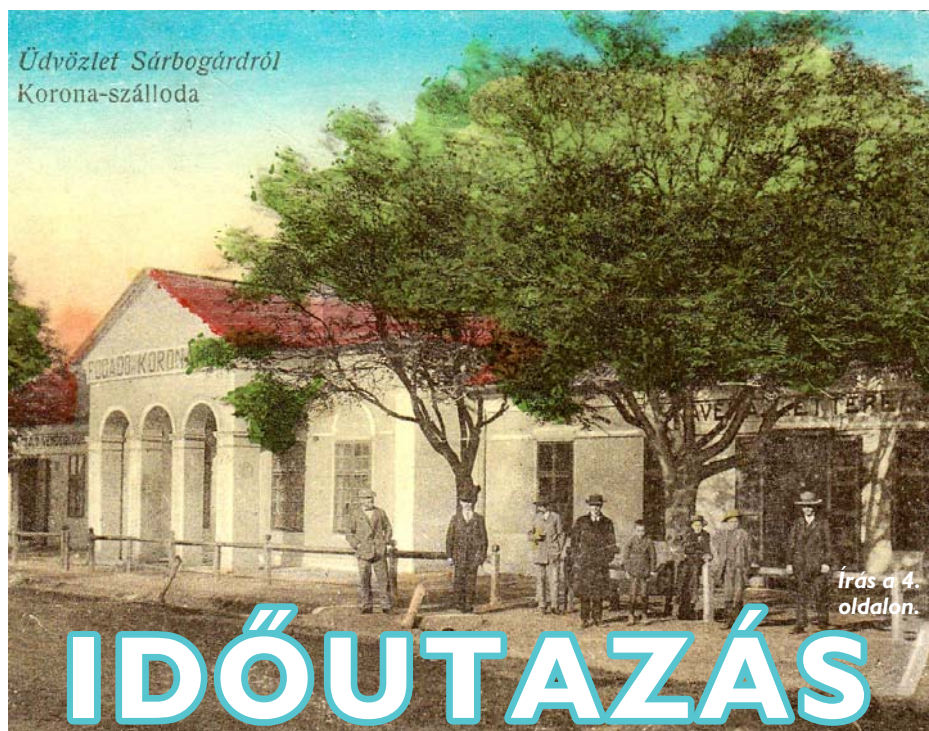
Igaz a mondás: ember embernek farkasa (hozzátenném: nem ritkán önmagának is), valamiért nem bírjuk a békességet. Megírta ezt a Biblia, Madách Imre Az ember tragédiája című művében, és orosz kortársa, az 1821–1881-ig élt és alkotott (tehát idén évfordulós) orosz író, Dosztojevszkij is például A Karamazov testvérek című regényében. Ebből idéznék pár megfontolandó mondatfoszlányt, melyek egy haldokló ifjú szájából hangoznak el:

„mi mindnyájan a paradicsomban vagyunk, csak nem akarunk tudni róla, pedig mihelyt tudni akarnánk, mindjárt holnap paradicsom lenne az egész világon ... hogyhogy nem tudtam, nem becsültem én ezt idáig? ... mindegyikünk mindenki előtt, mindenkiért és mindenért bűnös ... Hogy is tudtunk eddig így élni, ilyen haraggal – és nem is tudtunk róla? ... Kedveseim, mit veszekszünk, mit hengegünk egymás előtt, miért hánytorgatjuk fel a sérelmeket – szeressük és dicsérjük egymást, és áldjuk az életünket.”

A kakaskodás és farkaskodás rengeteg jobbra hivatott energiát felemészt, elpazarol, lerombol. Modern kifejezésekkel élve: se nem egészség-, se nem környezettudatos, mondhatni életidegen.

Hargitai-Kiss Virág

Üdvözlőt Sárbogárdról
Korona-szálloda

Írás a 4. oldalon.

IDŐUTAZÁS

ÁROKBA BORULT

Írás a 11. oldalon.

A PÉK KENYERE JAVA

Ahogy mondani szokás: megette már a kenyere javát NÉMETH LACI BÁCSI, de biztosan jó volt az a kenyér, mert a 90 esztendő (melyet nyáron tölt be) nemigen hagyott nyomot szálfatermetén. A pékmester ma visszavonultan él feleségével a Templom közben, szőlőjét gondozza, súlyos betegségekből felgyógyult fiuknak segít, és olvas (a kezdetektől hűséges előfizetője a Bogárd és Vidékének). Fiatalabb, aktív éveiben azonban élénk közösségi életet élt. Emlékeiben a régi Sárbogárd is kirajzolódik előttünk.

Laci bácsi a Baross utca 5. szám alatt (a Baross utca–Rózsa utca sarkán) született egy kis házban első gyermekként, református családba. Édesapja cipésmester volt, Sallaiéknál tanult. A műhelye a mai Hírház épületében volt 1951-ig, aztán bekényszerítették a ktsz-be. Az államosításkor a Bolondváriban lévő szőlőjüket is elvették. Laci bácsinak egy öccse (Imre) és egy húga (Ancika) született. Mindketten bankban helyezkedtek el, Ancika Sárbogárdon volt vezető könyvelő nyugdíjazásáig. A bank, ahol dolgozott, először a mai Rézkigyó gyógyszertár melletti lakóház helyén működött, aztán átköltözött a mai díszterem épületébe.

Laci bácsi apai nagyapja 52 évig volt kisbíró Sárbogárdon. Nagyanyja alsószentiváni Szántó lány volt. Tizenegy gyermekük született, de csak négy maradt életben.

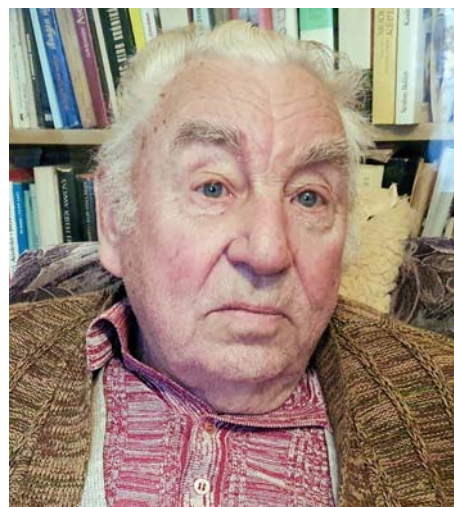
Anyai dédnagyapja Horvátországból származott, ezért nem beszélt jól magyarul; bognárkodott és famunkákkal foglalkozott.

Laci bácsi édesanyja egy négygyermekes sárbogárdi család sarja volt. Az ő lánytestvére (Laci bácsi nagynénje) Rektorisz ügyvédnél volt szakácsnő; nagyon tudott főzni, lakodalmakat is vállalt. Ő az édesanyjával (Laci bácsi nagyanyjával) a mai Hírház épületének hátsó szárnyában lakott.

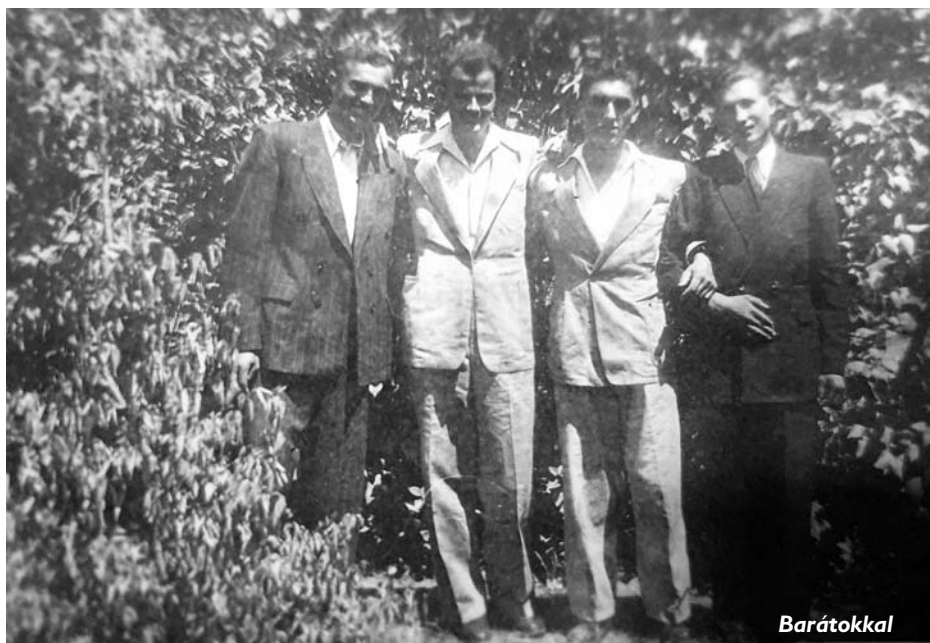
Kevesen büszkélkedhetnek azzal a városban, hogy utcát neveztek el róluk. Nos, a

Németh család neve ily módon is fennmarad az utókor számára: a házukkal szemközt nyíló zsákutca viseli a Németh sarok nevet. Az a terület volt régen a zenész cigányok telepe. Kiváló muzikusok cseperedtek föl ott: Szabó Marcika és Béluska prímások, Szabó Sándor csellós, akik Székesfehérváron a tisztii klubban és Dunaújvárosban az Aranyhordó étteremben is zenéltek. A környéken sok gyerek volt, akik rengeteget játszottak együtt: fogócskáztak, futballoztak, pilinckéztek, azaz egy két végén kihégyezett kis fadarabot letettek egy kis állványfeleségre, megütötték egy bottal, hogy pörögve repüljön; aki messzebbre ütötte, az nyert. Laci bácsi legjobb barátja a tinódi Hérics Gyula volt, akivel

san jártak mindenhova. A kerékpár akkor még luxus volt, akkor lett csak biciklijé, amikor megnősült 1957-ben. Barabás Mária-t vette feleségül, akit a pékségben ismert meg. Egy fiuk született: Laci. Három évig a Tompa utcai Becker-háznál (ma Sinka Attilák háza) laktak albérlésben, aztán költöztek jelenlegi otthonukba.

együtt sportoltak, aztán a pékségben együtt dolgoztak. Nagy pájtásai voltak még Angyán Józsi bácsi és Juci néni, a Kesztyűs gyerekek (napszámos szülők csemetéi, az édesapja a tűzépen volt éjjeliőr), az Éliás gyerekek (egy zsidó fuvaros utódai, akik aztán a holokauszt áldozatai lettek), a Krepisz gyerekek, Simon ügyvéd gyermekei, a Salamon gyerekek, N. Kovács csendőrpáncsnok gyermekei. Jártak le a laposra (mely az Ady Endre úti lakótelep és a Mikes közti óvoda helyén terült el egykor) és a bagókertbe. Ez utóbbi a Bagó zsidótelepről kapta a nevét, mely a főút melletti házsor volt, a lakótelep helyén. Gyalogo-

Laci bácsi az elemi első, negyedik és ötödik osztályát a Tompa iskolában végezte, a másodikat és a harmadikat a Kozma iskolában. Nagyon szerette tanító nénijét, Nagy Etát, akárcsak a polgáriban (a mai Pedagógiai Szakszolgálat épülete) tanító tanárait, ahol Túry Miklós volt az igazgató, Szagri tanár úr pedig a matematikát oktatta nekik. A polgári után asztalosinasnak állt Lukácsi Gábor mellé, akinek a lakása és a műhelye a mai sárbogárdi Domján pékség mögötti házban leledzett. Két és fél év után, a ktsz-be tagosításkor nem vettek föl segédeket, csak olyan mestereket, akik-től elvették a műhelyüket. Így került

Feleségével

Testvéreivel

1950-ben Csanádi Lajos pékségébe (a Penny helyén). Fél évig be-tanult, aztán Takács Bálint államosított pékségébe ment át (a Fő-téri cukrászda épülete). A mai cukrászda volt a kenyérbolt. 1951-ben begyulladt a kemence, nem lehetett használni az üzemet. Még az év őszén bevonult két évre katonának Pestre, a Honvéd kórházzal szemben álló laktanyába mint légvédelmi tüzér. Lesze-relését követően a sárbogárdi pékségbe (ma Domján pékség) ment dolgozni, és szorgalmának köszönhetően szépen haladt föl-felé a ranglétrán. 1966-ban művezető lett, 1967-től 1991-ig pedig üzemvezető. Kiváló munkáját többször is elismeréssel jutalmaz-ták. Meghatározó volt számára, amikor a Munka Érdemrendet a Parlamentben vehette át 1989-ben, és olyan neves emberekkel ülhetett egy sorban, mint Tolnay Klári.

Nemcsak a szakmájában jeleskedett, hanem – míg meg nem nő-sült – a különféle sportokban, közösségi tevékenységekben is. 18 éves korától futballozott a bogárdi csapatban, melyet Csanádi La-jos pékmester és Egyed Miska bácsi vendéglős patronált. Tenisz-ezett a volt Korona étterem (később Mészöly étterem) és az Egyed vendéglő udvarában. Akkoriban nagy divatja volt a tenisznek,

Fiával

mert az urak kedvelt sportja volt, a labdaszedő gyerekek meg el-lesték tőlük az labdaütögetés csínját-bínját. De röplabdázott, pingpongozott is. Járási, megyei versenyeken, bajnokságokon is részt vett. A pingpongot Nagy Dezső bácsi (Nagy Dezső kertész édesapja) szervezte. Volt pingpongasztal az Iparos Ovasókörnél is (ma állatkórház), ahol a háború előtt a szülei voltak a gondnokok. Laci bácsi benne volt az iparoskör amatőr színjátszó körében és dalárdájában is az édesapjával együtt. A háborúban szétdobál-tak az épületben mindent a katonák. A szülei mentették meg a vá-ros zászlaját az ágyukba bevetve, melyet ma a díszterem vitrinjé-ben őriznek.

Arra a kérdésemre, hogyan élte meg a második világháborút gyermekként, a következőket idézte föl:

– Négy hónapig volt itt a front. 1943-44-ben rajtunk keresztül mentek bombázni Pestet a tankok. Állandó készség volt, légiri-adó idején ki kellett jönni a polgári iskolából és egy kis utcában, a szabad ég alatt kivárni a végét. Számoltuk a repülőket százával. Lehetett hallani, mikor bombázták Fehérvárt, Pestet. A bagó-kertnél is ledobtak egy bombát utóvéd repülő, ott lett egy nagy árok. Akkora volt a bomba, hogy a fél házunk belefért volna. Ami-kor ledobták, kinyílt nálunk az ajtó. Amikor kilóttak egy repülő, szálltak le az ejtőernyősök. Volt, amikor az ejtőernyő meggyul-ladt. A határban, Alap felé az S-kanyarban találtunk egy lezuhant Liberatort is. A szárnyán járkáltunk. Azt is láttam, amikor a halott idegen katonákat a magyar (későbbi orosz) laktanyába vitték, és ott voltam négy angol katona temetésén is. A háború végén exhumálták a halottakat és Pestre, Solymárra vitték őket katonai temetőbe elhantolni.

Habár Laci bácsi lehetett volna éppenséggel cipész is, folytatva édesapja és nagybátyja (meg még 33 másik bogárdi cipésmes-ter) hivatását, inkább olyan szakmát választott, ahol szükség volt erős fizikumára.

– A pékszakmához kellett kitartás, 85-100 kg-os zsákokat mozgat-ni. 4 mázsa tésztát kellett kézzel megdagasztani, ami 40 perces birkózást jelentett. Ketten meg szoktunk csinálni 12 mázsa kenye-ret naponta, és közben fát is kellett vágni, hogy tüzeljük a kemen-cét. Volt, hogy annyi kenyeret sütöttünk, hogy autósámra szállí-tották Pestre is. 1951-ben került oda az első gép, ami dagasztott. Amikor üzemvezető voltam, 35-37-en dolgoztunk, abból 15-16 pék, 4 gépkocsivezető, 1 adminisztrátor, takarítók és kisegítő sze-mélyzet. 3 műszakban dolgoztunk, 3-5 fős brigádokban. Öten 40 mázsa kenyeret készítettünk 8 óra alatt. Közel száz mázsa kenye-ret és 20-30 ezer süteményt sütöttünk egy nap. Helyi lisztet hasz-náltunk, de akadt vele gond, mert a jót eladták, helyette rosszab-bat hoztak, és belerakták az állati takarmánynak való gabonát is. Volt, hogy francia liszttel kellett dolgozni, az olyan volt, mint a gipsz, nem volt sikértartalma. 6 órán át érleltük a kovászt, azzal dolgoztunk, attól volt olyan finom régen a kenyér. Édesanyám tudott bámulatos kenyereket sütni!

– **Laci bácsi hogyan szereti a kenyeret?**

– Frissen, zsírosan, vagy vajasan. De szeretem a vajás kiflit, nagy kiflit is. Kenyér nélkül nem tudnék megélni!

KEREK ÉVFORDULÓK 2.

Most messzebbi múltba kalandozok vissza városunk történetében. **Sárszentmiklóssal** kezdem, amely önálló település volt 1969-ig, akkor csatolták Sárbogárdhoz. Nyolcszáz évvel ezelőtt, 1224-ben említik Besenyőszentmiklós néven. Besenyők lakta templomos hely volt. A középkori település a vasúti átjárótól 500 méterre lévő dombon (későbbi nevén Rácdombon) állt. A korabeli feljegyzés szerint Sárszentmiklós 1332-ben már fizet pápai tizedadót. Mohács után a hely elnéptelenedett. A Szent Miklós tiszteletére emelt templomuk is elpusztult. Az ide telepedett rákok a régi templom köveiből saját templomot építettek. A helységet 1571-ben, **450 évvel ezelőtt** már Rácszentmiklósként említik korabeli iratok. A bogárdi helyőrségből a török végleg 1688-ban vonult ki, de 1650-től már Zichy István győri várkapitány itt a birtokos, aki **370 évvel ezelőtt** a császártól Szentmiklós mellett megkapta birtokul Örs-, Mindszent-, Hörcsök-(Ság)-, Hatvan-, Bács-, Fánccpusztákat is. Megemlítendő, hogy Fáncon **670 évvel ezelőtt** egy 1391-es irat említése szerint Szűz Mária-templom állt.

Az első evangélikus családok 1745-ben települtek a birtokot akkor bérlő Frendel Kornél hívására Sárszentmiklósról. Az erőszakos katolizálás elől 1770-ben elmenekültek, és csak 1781, II. József Türelmi Rendeletének kihirdetése után tértek vissza. Az evangélikus paplak és iskola **230 évvel ezelőtt**, 1791-ben épült fel Sárszentmiklóson Zichy grófné támogatásával. Az evangélikus templomot **150 évvel ezelőtt**, 1870. május 2-án szentelték fel. Zichy Zsigmond 1770-ben katolikus családokat telepített az itt kiépülő birtokközpontja köré. Számukra imaház is épült a hajdani ráctemplom köveiből. 1771-től vezetik a Historia Domust. A templom mai formáját 1795-ben nyerte el. Ekkor Szent László nevére szentelték fel Perits Ferenc plébános idején.

Sárszentmiklós a sok irányból történt bevándorlás által a XVIII. században soknemzetiségű település képét mutatja. Szlovákok,

németek, szerbek, horvátok, zsidók mellett a lakosságnak csak 20 %-a volt magyar. A ma már színmagyar ajkú népesség csak a családnevekben őrzi az akkori sokféleséget. **240 évvel ezelőtt**, 1781-ben Bogárd térségében már 91 galíciai zsidót számláltak. Feltehetően ekkor érkeztek Sárszentmiklósról is az első zsidók. Aztán 1861-ben, **160 évvel ezelőtt** cigány családok is települtek Sárszentmiklósról.

A reformáció az 1580-as évektől terjedt a vidékünkön. Bogárdon a törökök után a nagy létszámban a visszatelepülő kismemesi családok körében terjedt a református hitvallás. A korabeli dokumentumok szerint **340 évvel ezelőtt**, 1681-től **Bogárdon a reformátusok** már tartottak házi istentiszteletet. Kőből épült templom építésére azonban csak 1781 után nyílt lehetőségük. Akkor a türelmi rendelet értelmében oratóriumot építhettek, de csak a falu szélén, kerítésen belül, torony nélkül. Az egyhajós fazsindelyes templomot 1784-ben szentelték fel Mészöly István sárkeresztúri, Komáromi József bogárdi lelkészek vezetésével.

A templom megépülése aztán megváltoztatta idővel a település képét is. Ami a templomavatáskor még a falu széle volt, 100 évvel később már az lett a közepe. Sőt ez a központ a XIX. században egyre kiterjedtebb lett a két település, Tinód és Bogárd egyesülésével. 1851-ig még az Úri utca, Huszár Ágoston utca nemesi udvarházai jelentették az igazgatási központot. Az ekkor beköszönő Bach-korszak indította meg a változást. Mindaddig nem voltak állami hivatalok a településen, nem volt központi irányítású hivatalnoki réteg sem. Az 1848-as szabadságharc leverése után a Bach-korszakban az volt a Habsburgok célja, hogy Magyarországot teljesen beolvassák a birodalomba. Ezért új közigazgatási rendszert alakítottak ki. Megszüntették a nemesi vármegyéket és a nemesi közigazgatást, az úriszék szokásjogon alapuló ítélkezésének helyébe kétfokú bírói rendszer lépett. A kerületi, járási

Korona szálló, kocsiszín

A vendéglő bérlői

A Korona szálló a mai időben

Evangelikus iskola tanulói 1938

Református Olvasóköri színjátszói 1934-ben

ügyekben a központi kormányzat által kinevezett, jogvégezt bírák ítélkeztek, a községi ügyekben a választott falubírák döntöttek. Ez a rendszer ugyan egy évtized alatt összeomlott, de a kiegyezés után 1871-re mégis kialakult egy kompromisszumos közigazgatási rendszer, amelyben a vármegyék újra hangsúlyos szerepet kaptak, és a vármegyére épülve szolgabíróságokat, községi, városi hivatalokat, új területi szakigazgatási, helyi közigazgatási rendszert hoztak létre. A szolgabíróság, járásbíróság, adóhivatal, pénzügyőrség, járási csendőrszaksz-parancsnokság, községi bírói hivatal a következő években Bogárdon is megalakult.

Ennek lett a következménye, hogy Sárbogárdon az Úri utcáról áthelyeződött a közigazgatás központja a mai Hősök terére és annak környékére. A mezőváros hivatalosan már a Bach korszak kezdetétől, 1855-től fennállt, de bérelt épületben látta el a feladatát. A Plihál-kúriát 150 évvel ezelőtt, 1871-ben vásárolta meg a mezőváros község-háza céljára. Ekkortól lett a városnak önálló székháza. Sok minden megmaradt azonban a korábbi, középkori rendszerből is. Ennek egyik eleme a közbirtokosság. A tinóbogárdi nemesi közbirtokosság osztatlan tulajdoni elemei voltak a közbirtokossági legelők, a sárréti nádasok, de ilyen közbirtokossági közös tulajdon volt például a város egyik ékessége, a Korona étterem és szálló, későbbi Mészöly vendéglő, Úri kaszinó, ma Petőfi üzletház, amelyet bérbe adtak ugyan üzemeltetésre vállalkozóknak, de egészen a kommunista államosításig közösségi használatban maradt. A kommunizmusban ebből lett aztán a járási kultúrház.

A Korona szálló épületéhez is kapcsolódik egy nevezetes kerek dátum. 160 évvel ezelőtt, 1841-ben itt lépett föl egy vándortársulattal Petőfi Sándor. Emlékét a ház falán lévő emléktábla őrzi.

Folytatom.

Hargitai Lajos

Akit érdekel a város múltja, a Történelmi séta Sárbogárdon című kötetben sok érdekességet olvashat, sok-sok képpel illusztrálva. A könyv kapható a Hírházban.

A BARÁTSÁG SZENT DOLOG

Ó, boldog ifjúság! Mik megtörténtek!

Toborzás indult az osztályban a nyári szünet előtti napokban. Jó kis munkalehetőség. Gyerektábort indítanak a Balaton mellett, közvetlenül a vízparton. Hétfőn már jön is az első turnus. Sürgősen jelentkezni kell konyhai kisegítőnek és étkezői felszolgálónak kedvező bérezés mellett.

Kedvező bérezés? Balaton-part menti tábor? Piroska és Juli már rohantak is a jelentkezési helyre, hogy le ne maradjanak. Ott átvették a kis egészségügyi könyvecskét és a székletmintához szükséges, ügyes műanyag dobozt. Be kell bélyegeztetni a tüdőrontogent, és le kell adni a székletmintát. A doboznak van egy dugója, arra ráügyeskedve egy aranyos kanálka, az egészségügy nagyon leleményes. Fő dolog a sietség, hétfőre állnia kell a konyhának és az ebédlőnek, jönnek a gyerekek.

A tüdőrontogent sima ügy, viszont a széklet... Van, amit nem lehet erőltetni. Piroska újra meg újra bevonul a vécébe, de aztán sírásra ferdült szájjal mutatja az üres dobozt. „Barátok vagyunk, vagy nem vagyunk barátok?” – kiált föl Juli. Kikapja Piroska kezéből a dobozt, s egy perc múlva vigyorogva már hozza is a szabályszerűen megtöltött egészségügyi kelléket. Itt aztán nem lehet kifogás.

A kisablakon beadták a dolgokat, és a jól végzett munka örömevel hazamentek csomagolni. Nana, ne siessük el a dolgot! Juli arról kapott értesítést, hogy a székletmintájával baj van. A Piroskáéval nincs? Nincs. Furcsa, de kuss! Julinak repetálnia kell, és a labor kedvező minősítést ad. Győzött a barátság.

A kép illusztráció

Másik nyár, más szereplők!

Győző a kötelező katonai szolgálatát végzi az egyetem előtt. Lövészet gázálarcban, hat lövés fekvő helyzetből. Az eredmény beszámít a minősítésbe. Van egy kis baj. Győző szemüveges ifjú, és a gázálarc nagyon szoros, nem fér be alája holmi szemüveg. A soraközött gyors tanácskozás a rajban.

– Srácok, nekem egyetlen látálatom sem lesz, nem látom a lőtáblát. Megtennétek, hogy az én lapomra is szántok egy-egy golyót? Senki nem szól, menni kell soraközni.

Órák múlva, a hősies durrogatás után feszes vonalban áll a század. Eredményhirdetés. Mindenki szépen helytállt. Külön elismerés jár Soós Győző tizedesnek, aki ismert nehézségei ellenére kiváló eredményt ért el, ezredparancsnoki dicséret illeti. A szakasz rezdületlenül arccal fogadja a hírt. A körletben nagyokat röhögve szorongatják Győző markát.

– Köszönöm, fiúk! Én sajnos azt sem láttam, merre van a céltábla.

– Semmi baj! – mondja valaki. – Majd a csatában is lelőjük helyetted az ellenséget.

Na, ugye milyen szép dolog a barátság!

(L. Albin)

HIMNUSZUNK DICSÉRETE

Alkalomadtán szívesen szögezi le egyik ismerősöm, hogy a mi himnuszunk a legszebb, vagy legalábbis az egyik legszebb a létező összes közül. Mosolyogva hallgatom, hiszen hogyan is lehetne rangsort felállítani a nemzeti jelképek között. Nyilván minden embernek a sajátja jelenti a leg-többet, amelyet gyermekkorra óta hall, énekel és amely egy nagy családba forrasztja. Ezért valahol érthető, természetes ez az elfogadás.

Éreztem azonban ez a kijelentés valami mást is, amit akkor értünk meg, ha összevetjük himnuszunkat külföldi társaival. Hasonlóan a miénkhez találunk olyan himnuszt, amelyek Isten áldását kérik az uralkodóra vagy az országra. Így kezdődik például az angol, az egykori osztrák, vagy a régi cári himnusz. A történelmi múlt, a nagy hősök felidézése sem egyedi, elég, ha a dán, a holland, vagy a norvég nemzeti énekeket említjük meg, melyek közül főleg ez utóbbi fest a magyarhoz hasonló, széles történelmi tablót. Hiányzik viszont himnuszunkból az a fajta forradalmi hang, amilyen a francia Marseillaise-t, vagy a belga Brabanconne-t hevíti.

Másfajta nemzeti érzés feszíti himnuszunkat, s ebben rejlik egyedisége, amelyre példát nehezen találunk másutt. Hivatkozik ugyan a nemzeti dicsőségre, Árpádra, Mátyásra, mégis erőteljesebben húzza alá a bűnöket következményeivel együtt. Mégsem borúlátóan fejeződik be, mert ebből a bűnbánatból születik meg az alázatos kérés: „Szánd meg Isten a magyart...” Minden triumfáló büszkeségnél mélyebben fejezi ki ez egy nép megmaradásának csodáját, ami mindig az Istenhez való visszatalálásból táplálkozik. Kölcsey, az egykori debreceni diák nem véletlenül választotta versének mintájául a XVI-XVII. századi siralmak, a jeremiádok szerkezetét, a protestáns prédikátorok nemzetföltöltő, prófétai szavait és a református énekkincs újévi dicséreteinek képeit. Erkel a megzenésítés folyamán is ehhez a zsoltáros hangvételhez igazodott. Kim Katalin zenetörténész néhány évvel ezelőtt mutatott rá egy érde-

kességre a „Keletkezéstörténetek” c. tanulmányában ezzel kapcsolatban. Erkel tanára, a pozsonyi Klein Henrik nem sokkal a zeneszerző odaérkezése előtt adott ki egy egyházi himnuszgyűjteményt a bencés diákok számára. A fiatal zeneszerző minden bizonnyal maga is énekelte az egyik tételét, az úrnapi körmenetre szánt pange linguát. Ennek kezdőhangjai és hangvétele is visszacsenghetett a későbbi komponistában. Folytatva a sort találunk még érdekességeket, melyek hatással lehettek a dallamra.

Major Ervin zenetörténészünk francia-sváji komponisták daloskönyveinek egyező részleteit vélte felfedezni benne, többek között a svájci C. H. Nägeli hazafias dalának kezdetét. Szabolcsi Bence a széles ívű nyugati egyházi népéneket, a fenségesen hömpölygő korált hallja ki belőle.

Legnyilvánvalóbb az osztrák császárhimnusz, a Gott erhalte hatása, mely egyrészt a dallam szerkezetében, másrészt a második sor „hang szerinti” idézetében érvényesült. Emellett a klasszika egy másik képviselőjéhez, Mozarthoz is erős szál fűzi e zene. Erkel igen sokat játszott és vezényelt a bécsi mester műveit. A Varázsfuvola a maga emelkedett pillanataival, különös atmoszférájával meghatározó alpmű volt az életében. Ennek élményét érzékelhetjük a Himnusz hangnemének megválasztásában (Esz-dúr) és a zórlat harmóniájában. A külföldi minták mellett saját Szózatának dallamvonulatát is beleszötte művébe. Magyaros elemekre ismerhetünk a XIX. századi népies műdal tercváltó melodikájában és pontozott ritmikájában, igaz, ez utóbbi a későbbi használatban nagyrészt lekopott róla. Lelkisége, veretése, zeneisége, története miatt joggal tarthatjuk számon féltve őrzött kincsünként. Bónis Ferenc közli nagy sikerű Himnusz-tanulmányában, hogy 1949-ben az akkori vezetés szakítani kívánt a múlttal, új jelképeket kívánt. Mint tudjuk, a címer esetében ez sikerült is, a himnusszal is megpróbálkoztak. Illyés lett volna a szöveg írója, Kodályt pedig a zene komponálására

kérték fel. Ismerve Kodály társadalomra irányuló zenei nevelési koncepcióját, ahogyan a legegyszerűbb gyermekdalait is át tudta itatni a népzene dallam- és formavilágával, remek lehetőség lett számára egy zenéjében „magyarabb” népének megalkotására. Ő azonban a „jó a régi” válaszával visszautasította a felkérést, amihez nem csekély bátorság kellett. S neki lett igaza, mert így – más országoktól eltérően – a '90-es évek elején nem kellett kényszer-cserét végrehajtani. Példának okáért ott van az orosz jelkép sorsa. Először sok európai államhoz hasonlóan ezt is angol dallamra énekeltek, egy Zsukovszkij nevű orosz költő szabadfordításában „Isten óvd a cárt” kezdettel. Később a költő átdolgozta a költeményt és egy Lvov nevű zenesz-hegedűművész új dallammal látta el 1833-ban. Aztán az orosz forradalom a többi jelképpel ezt is leváltotta és a nemzeti érzés kifejezésére az Internacionálét használták egészen a 2. világháborúig. Ezt követte a „Szövetségbe forrt szabad köztársaságok” kezdetű dal, Szergej Mihalkov és Alekszandr Alekszandrov szerzeménye. Mivel ebben még szerepelt Sztálin neve, ezért 1977-ben szövegmódosítást végeztek rajta. A Jelcin-éra alatt ideiglenesen egy hazafias Glinka-dal lépett elő himnusszá, ez azonban nem bizonyult tartósnak, mert az évezredfordulón újra a jól ismert szovjet himnusz zengett a Kreml falai között, csupán egy újabb változtatást kellett eszközölni rajta: „Te szent Oroszország, a nép birodalma, te szent orosz föld, a mi kedves hazánk!” De említhetnénk a német példát is, amely legalább ennyiszor változott másfél évszázad alatt.

Eközben az elmúlt majd 180 év alatt a miénk megmaradt. Nem ment ez magától. Sok lelkesítő szó, kiállítás, buzdítás és példa kellett hozzá. Ma sincs másként. Akkor tölti be továbbra is a közös jelge szerepét, ha szívek nyílnak meg üzenete előtt, mert akkor az ajkak is énekelni fogják. Így marad az, aminek íródott: néphimnusz.

J. Z.

1.

4.

3.

A HIMNUSZ KÉPEKBE

A magyar kultúra napjára, a Himnusz születésnapjára, január 22-ére készülve (Kölcsy Ferenc 1823-ban e napon tisztázta le a Himnusz kéziratát) a Violin Művészeti Iskola növendékei csoportmunkában képekbe öntötték nemzeti imánkat a Sárszentmiklósi Általános Iskola falai között. Az első kép a „Honfoglaló őseink” címet viseli – Kovács Patrícia 8. b és Grósz Laura 5. b munkája.

A második képen „A sámán jurtaja” látható – Jencski Loretta 5. b, Szabó Anett 4. b és Keresztes-Nagy Zoé 5. a készítette.

A harmadik képen „A török katona” Szabó Anett 4. b alkotása.

A negyedik képen „Mátyás király és a fekete sereg” Huszár Lara 4. b munkája.

Az ötödik képen a „Visegrádi vár”-at Pintér Izabella 4. b örökítette meg.

A hatodik kép a „Vérözön lábainál” címet kapta Grósz Laura 5. b osztályos tanulótól.

A hetedik kép Isten szeretetét szimbolizálja, melyet Pintér Izabella 4. b vitt papírra. (Képek a 6. oldal alján is.)

A csoportképen az alkotók (balról jobbra): *Pintér Izabella, Huszár Lara, Szabó Anett, Jencski Loretta, Keresztes-Nagy Zoé és Grósz Laura.*

A rajzösszeállítás egy kisfilm részét alkotja. A felvételen a miklósi iskola hetedik osztályos tanulói elszavalják a Himnuszot, a Violin hangszeres tanítványai eljátsszák

azokat a himnuszokat (angol, holland, francia, orosz, spanyol, lengyel), amelyek a magyar nemzeti ima megzenésítéséig már használatban voltak, végül pedig a gyerekek együtt éneklék a Himnuszot. A kisfilmet az ünnep napján, pénteken vetítik le a miklósi iskola közösségének.

Tudósítónktól

5.

7.

2.

JÓZAN ÉSZEN MÚLIK

Az Ifjúsági park használatával kapcsolatban szeretnénk föl hívni a figyelmet olyan kézenfekvő együttélési szabályokra, melyek nem mindenki számára egyértelműek. Sőt vannak, akik megsértődnek, vitába szállnak, ha felhívják a figyelmüket a helyes magatartásra.

Az egyik probléma a kutyaürülék. Habár több helyre is tett ki táblákat az önkormányzat, hogy az ebtartók ne ide hozzák a négylábú kedvenceiket a dolgukat végezni, még mindig vannak, akik ezt vagy nem veszik észre, vagy figyelmen kívül hagyják. Pedig nagy itt a gyalogos forgalom, sok gyermek, fiatal és felnőtt jár ide kikapcsolódni, piknikezni, edzeni a kültéri sporteszközökön, a gör- és futópályán, és nem pandémiás időszakban szórakozni a különféle szabadtéri rendezvényeken. A kedves gazdák sem szívesen lépnek, esnének, vagy ülnének kutyaürülékbe! A poráz mellé rutinból rendszeresíteni kéne zacskót is az induláskor. Ez józan ész kérdése.

... és az emberi ürülék. Alapvető, hogy mielőtt elindul az ember otthonról, elmegy végére. Ha mégis az Ifjúsági parkban jön rá valakire a hasmars, akkor ne a mások által szabadidős tevékenységre használt zöld felületre ürítsen, hanem a kihelyezett mobilvécét

vegye igénybe, vagy siessen haza – Sársbogárdon nincsenek akkora távolságok!

A másik probléma a szemét. Egyre szépül és tartalomában is gazdagodik a park, a tájház, kezd valódi közösségi téré alakulni és parkjellegét öltöni. De sajnos vannak, akik szeméttel, szétvert üvegekkel, cigarettacsikkal, csokipapírral, zsebkendővel, műanyag hulladékkal, miegyébbel csúfítják el a környezetet, szanaszét szórva azt, amit hazáig, vagy egy kukáig a zsebük, kezük is elbírna. Ez is józan ész és igényesség kérdése.

A harmadik probléma a futópálya nem megfelelő használata. Egyesek ugyanis biciklivel, krosszmotorral mennek rá a pályára, ami tilos. De olyan is akad (szerencsére ez ritka), aki úgy sétálgat a futópálya közepén, hogy nem figyel a futókra, nem ad nekik elsőbbséget. Ez is józan ész kérdése.

Lakossági jelzéseket tolmácsolva kérnénk az önkormányzatot, hogy helyezzenek ki szeméteskukákat és kutyaürülékgyűjtő edényeket, esetleg a gyengébbek kedvéért plusz tájékoztató táblákat a park használatát illetően, motivációként.

Hargitai-Kiss Virág

SÁRBOGÁRDI HELYI AUTÓBUSZ MENETREND

Üzemeltető: Régió 2007 Kft. (8142.Úrhida, Dózsa u.48.)

Érvényes: 2020. február 1-től

I. számú járat	I	T	X	X	I	X
Megállóhelyek	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Hősök tere	7.00	8.00	10.00	13.50	15.10	16.20
Petőfi utca (Műanyag)	7.02	8.02	10.02	13.52	15.12	16.22
Semmelweis utca	7.03	8.03	10.03	13.53	15.13	16.23
Iskola Sárszentmiklós	7.05	8.05	10.05	13.55	15.15	16.25
Széchenyi utca	7.07	8.07	10.07	13.57	15.17	16.27
Orvosi Rendelő Sárszentmiklós	7.09	8.09	10.09	13.59	15.19	16.29
Semmelweis utca	7.10	8.10	10.10	14.00	15.20	16.30
Petőfi utca (Lidl)	7.11	8.11	10.11	14.01	15.21	16.31
OTP	7.12	8.12	10.12	14.02	15.22	16.32
Rendelőintézet	7.13	8.13	10.13	14.03	15.23	16.33
Salamon utca	7.14	8.14	10.14	14.04	15.24	16.34
Tüzép	7.15	8.15	10.15	14.05	15.25	16.35
Vasútállomás	7.17	8.17	10.17	14.06	15.27	16.37
Katona utca	7.20	8.20	10.20	14.07	15.30	16.40
Szent István utca	7.21	8.21	10.21	14.08	15.31	16.41
Szent István Általános Iskola	7.22	8.22	10.22	14.09	15.32	16.42
Esze T. utca	7.23	8.23	10.23	14.10	15.33	16.43
Szent István utca vége	7.24	8.24	10.24	14.11	15.34	16.44
Hantosi út	7.26	8.26	10.26	14.13	15.36	16.46
Abai utca	7.28	8.28	10.28	14.15	15.38	16.47
Vasútállomás	7.32	8.32	10.32	14.17	15.42	16.53
Rendelőintézet	7.34	8.34	10.34	14.19	15.44	16.54
Hősök tere	7.35	8.35	10.35	14.20	15.45	16.55

II. számú járat	I
Megállóhelyek	1.
OTP	7.00
Vasútállomás	7.05
Katona utca	7.08
Szent István utca	7.09
Szent István Iskola	7.11
Esze T. utca	7.12
Május 1. Major	7.14
Nagyhősök	7.24
Sárhatvan Arany János u.	7.26
Sárhatvan Csendes bolt	7.28
Sárhatvan külterület	7.29
Örspusztá	7.32
Nefejeics utca	7.36
Erkel Ferenc utca	7.38
Orvosi Rendelő Sárszentmiklós	7.40
Semmelweis utca	7.42
Petőfi utca (Lidl)	7.44
OTP	7.46
Rendelőintézet	7.48
Salamon utca	7.50
Tüzép	7.52
Vasútállomás	7.55

II. számú járat	X	X	I	X
Megállóhelyek	1	2	3	4
Videoton		-	-	
Vasútállomás	9.30	12.30	13.40	16.12
Tüzép	9.33	12.33	13.43	16.15
Salamon utca	9.34	12.34	13.44	16.16
Rendelőintézet	9.35	12.35	13.45	16.17
Hősök tere	9.36	12.36	13.46	16.18
Petőfi utca (Műanyag)	9.38	12.38	13.48	16.20
Semmelweis utca	9.40	12.40	13.50	16.22
Iskola Sárszentmiklós	9.42	12.42	13.52	16.24
Erkel Ferenc utca	9.44	12.44	13.54	16.26
Vasút utca	9.46	12.46	13.56	16.28
Nefejeics utca	9.48	12.48	13.58	16.30
Nádor csatorna	9.50	12.50	14.00	16.32
Örspusztá	9.52	12.52	14.02	16.34
Ödönpusztá	9.54	12.54	14.04	16.36
Pusztáegres ABC	9.56	12.56	14.06	16.38
Pusztáegres Kossuth u.	9.57	12.57	14.07	16.39
Pusztáegres Kossuth u.	10.00	13.00	14.10	16.40
Pusztáegres ABC	10.01	13.01	14.11	16.41
Pusztáegres Rákóczi út eleje	10.02	13.02	14.12	16.42
Ödönpusztá	10.04	13.04	14.14	16.44
Örspusztá	10.06	13.06	14.16	16.46
Sárhatvan külterület	10.09	13.09	14.19	16.49
Sárhatvan Csendes bolt	10.10	13.10	14.20	16.50
Sárhatvan Arany János u.	10.12	13.12	14.22	16.52
Nagyhősök	10.14	13.14	14.24	16.54
Május 1. Major	10.24	13.24	14.34	17.04
Esze T. utca	10.26	13.26	14.36	17.06
Szent István Iskola	10.27	13.27	14.37	17.07
Szent István utca	10.28	13.28	14.38	17.08
Katona utca	10.29	13.29	14.39	17.09
Vasútállomás	10.30	13.30	14.40	17.10

III. számú járat	X	X
Megállóhelyek	1.	2.
Pusztáegres Kossuth u.	5.05	7.15
Pusztáegres ABC	5.07	7.17
Pusztáegres Rákóczi út eleje	5.08	7.18
Ödönpusztá	5.10	7.20
Örspusztá	5.12	7.22
Nádor csatorna	5.14	7.24
Vasút utca	5.17	7.27
Nefejeics utca	5.19	7.29
Erkel Ferenc utca	5.21	7.31
Széchenyi utca	5.23	7.33
Orvosi Rendelő Sárszentmiklós	5.25	7.35
Semmelweis utca	5.27	7.37
Petőfi utca (Lidl)	5.29	7.39
OTP	5.31	7.41
Rendelőintézet	5.33	7.43
Salamon utca	5.34	7.44
Tüzép	5.35	7.45
Keytec Kft.		
Videoton		

IV. számú járat	I.
Megállóhelyek	1.
Sárbogárd Hősök tere	9.30
Sárbogárd Vásártér	9.32
Kislóki utca	9.35
Kislók telep Bolt	9.40
Kislók Rákóczi út	9.43
Kislók Petőfi utca	9.45

IV. számú járat	I.
Megállóhelyek	1.
Kislók Petőfi utca	9.45
Kislók Rákóczi út	9.47
Kislók telep Bolt	9.50
Kislóki utca	9.55
Sárbogárd Vásártér	9.57
Sárbogárd Hősök tere	10.00

III. számú járat	X	X
Megállóhelyek	1.	2.
Videoton		
Keytec Kft.		
Tüzép	6.13	14.23
Salamon utca	6.14	14.24
Rendelőintézet	6.15	14.25
Hősök tere	6.16	14.26
Petőfi utca (Műanyag)	6.18	14.28
Semmelweis utca	6.20	14.30
Iskola Sárszentmiklós	6.22	14.32
Széchenyi utca	6.24	14.34
Erkel Ferenc utca	6.26	14.36
Nefejeics utca	6.28	14.38
Vasút utca	6.30	14.40
Nádor csatorna	6.33	14.43
Örspusztá	6.36	14.46
Ödönpusztá	6.39	14.49
Pusztáegres Rákóczi út eleje	6.41	14.51
Pusztáegres ABC	6.42	14.52
Pusztáegres Kossuth u.	6.44	14.54

X - csak munkanapokon közlekedik

I - csak iskolai előadási napokon közlekedik

T - Tanítási szünetben munkanapokon közlekedik

IV. számú járat	Sz	Sz
Megállóhelyek	1.	2.
Sárbogárd Hősök tere	7.30	10.00
Sárbogárd Vásártér	7.32	10.02
Kislóki utca	7.35	10.05
Kislók telep Bolt	7.40	10.10
Kislók Rákóczi út	7.43	10.13
Kislók Petőfi utca	7.45	10.15
Kislók Rákóczi út	7.47	10.17
Kislók telep Bolt	7.50	10.20
Kislóki utca	7.55	10.25
Sárbogárd Vásártér	7.57	10.27
Sárbogárd Hősök tere	8.00	10.30

I. számú járat	Sz	Sz
Megállóhelyek	1.	2.
Hősök tere	8.00	10.30
Petőfi utca	8.02	10.32
Semmelweis utca	8.03	10.33
Iskola Sárszentmiklós	8.05	10.35
Széchenyi utca	8.07	10.37
Orvosi Rendelő Sárszentmiklós	8.09	10.39
Semmelweis utca	8.10	10.40
Petőfi utca (Lidl)	8.11	10.41
OTP	8.12	10.42
Rendelőintézet	8.13	10.43
Salamon utca	8.14	10.44
Tüzép	8.15	10.46
Vasútállomás	8.17	10.50
Katona utca	8.20	10.51
Szent István utca	8.21	10.52
Szent István Általános Iskola	8.22	10.53
Esze T. utca	8.23	10.54
Szent István utca vége	8.24	10.55
Hantosi út	8.26	10.56
Abai utca	8.28	10.57
Vasútállomás	8.32	10.58
Árpád utca	8.34	10.59
Hősök tere	8.35	11.00

II. számú járat	Sz	Sz
Megállóhelyek	1	2
Hősök tere	8.35	11.00
Petőfi utca (Műanyag)	8.37	11.02
Semmelweis utca	8.39	11.04
Iskola Sárszentmiklós	8.40	11.05
Erkel Ferenc utca	8.42	11.07
Vasút utca	8.44	11.09
Nefejejs utca	8.46	11.11
Nádor csatorna	8.48	11.13
Órpuszta	8.51	11.16
Ódönpuszta	8.53	11.19
Pusztagegres ABC	8.57	11.22
Pusztagegres Kossuth u.	9.00	11.25
Pusztagegres ABC	9.02	11.27
Pusztagegres Rákóczi út eleje	9.03	11.28
Ódönpuszta	9.05	11.30
Órpuszta	9.07	11.32
Sárhátvan külterület	9.10	11.35
Sárhátvan Csendes bolt	9.12	11.37
Sárhátvan Arany János u.	9.14	11.39
Nagyhőrcsők	9.17	11.42
Május 1. Major	9.27	11.52
Esze T. utca	9.29	11.54
Szent István Iskola	9.30	11.55
Szent István utca	9.31	11.56
Katona utca	9.32	11.57
Tüzép	9.33	11.58
Rendelőintézet	9.34	11.59
Hősök tere	9.35	12.00

Sz=Csak szombati napokon közlekedik, ünnepnap nem.

Kompenzáció önkormányzatoknak

A karácsonyi ünnepek előtt, december 19-én Orbán Viktor miniszterelnök facebook-oldalán közzétette, hogy a gazdaságvédelmi akcióterv keretében a kis- és középvállalkozások, valamint az egyéni vállalkozók számára január 1-jétől felére csökkentik a helyi iparüzési adót, mivel ezek a vállalkozások adják a legtöbb munkahelyet, ugyanakkor ezek a legsérülékenyebbek.

Vegyes fogadatra talált e kijelentés: az érintett vállalkozások nyilvánvalóan örömmel fogadták a hírt, míg az eleve kevés iparüzési adóval – mint szinte egyetlen, úgymond szabad felhasználású bevételi forrással – gazdálkodó önkormányzatok nem.

Az önkormányzatoktól ugyanis a pandémia miatt már az első hullámban átírányították a központi költségvetésbe a gépjárműadó korábban településeken maradó részét, azon felül 2021. január 1-jétől nem vehetnek ki újabb helyi adókat sem. Az iparüzési adó lefelezésével sok helységben válság következhet be. Ennek elkerülésére született az a kormányrendelet, mely a Magyar Közlöny január 14-ei számában jelent meg. Eszerint a 25.000 főnél nem nagyobb lakosságú önkormányzat a 2021-ben kieső iparüzési adóbevételeinek összegével megegyező összegben központi költségvetési támogatásra jogosult. A támogatást két egyenlő részletben legkésőbb ez év júniusában és októberében folyósítják.

Hargitai-Kiss Virág

Így újul meg a Mészöly

A Dunaújvárosi Tankerületi Központ által lapunkhoz eljuttatott tájékoztatóból újabb részleteket tudhattunk meg a Sárbogárdi Mészöly Géza Általános Iskola pályázati forrásból (EFOP-4.1.2-17-2017-00112) megvalósuló felújítását illetően.

Az infrastrukturális fejlesztés kivitelezését a Szegletkő Generál Kft. végzi (akárcsak a cecei iskoláét). A projekt összköltsége 510,18 millió forint. A beruházás részeként felújítják a meglévő épületet, cserélik a nyílászárókat és a vízszigetelést. A csapadékvíz-elvezetés, a kis tornaterem és öltözők felújítása mellett az emeleti nyelvi labor, informatikaterem, természettudományi terem, könyvtár, fejlesztőterem, tanári szoba és irodák padlóburkolatainak, valamint a világítótestek és kapcsolók cseréjére, illetve a helyiségek festésére kerül sor.

A beruházásnak köszönhetően egy új épületrésszel bővül az iskola, melyben egy közösségi tér és négy tanterem kap helyet. A projekt során a felújított és az új épület tantermei modern, új eszközökkel gazdagodnak.

Kilenc parkolóhely létesül és új kerékpártároló is készül. Az épületbővítés környezetében 1000 m²-nyi parkosítás valósul meg. A munkálatok várhatóan 2021 decemberéig tartanak, az oktatás ez idő alatt zavartalanul folytatódik az intézményben.

Hargitai-Kiss Virág

ENYHÉBB NAPOK, DE PÉNTEKEN CSAPADÉKOSRA FORDUL AZ IDŐ

Csütörtökön elsősorban fátyolfelhők szűrhetik a napfényt, csak kevés helyen lehet vastagabb a felhőtakaró. Reggel északon szitálás, gyenge eső, néhol esetleg ószi eső is eshet. Élénk, erős, a Dunántúlon helyenként viharos lesz a déli-délnyugati szél. Tovább enyhül az idő, délután 5-10 fokot mérhetünk, északkeleten lesz hidegebb.

Pénteken többfelé elerjedhet az eső, záporok is kialakulhatnak, délnyugaton néhol akár még az ég is megdörrenhet. Továbbra is élénk, erős, helyenként viharos lesz a délies szél. 6 és 15 fok között alakul a csúcshőmérséklet.

Szombaton egy hidegfront hoz több tájegységünkre esőt, záporokat. Kezdetben a délies, majd egyre inkább az északnyugati szél lesz élénk, erős. A front előtt még 7-15 fokra van kilátás, de a front mögött hirtelen visszaesik majd a hőmérséklet. Vasárnap is sokfelé szükség lehet az esernyőkre.

Forrás: idokep.hu

A reménytelen gyógyulása

János evangéliuma 5. rész 1–9. versek

A jeruzsálemi Bethesda tavánál sokféle betegséggel és emberi nyomorúsággal küzdő ember gyűlt össze. Ahogyan olvassuk, betegek, vakok, sánták, sorvadásosok voltak ott a Bethesda partján. Ha odaképzelnék magunkat ebbe a tömegbe, talán már az első pillanatban látjuk ennek a sokaságnak a tarkaságát. Sokféle ember gyűlt itt össze, a tehetős és gazdag embertől kezdve egészen a koldusszegényig. A betegségük mértéke, súlyossága is különbözött: egyeseknek előrehaladott problémájuk volt, másoknak kevésbé súlyos állapota.

Voltak, akik messi vidékről érkeztek, és voltak, akik a közelben laktak. Volt, akinek voltak támogatói, családja, volt, aki egyedül és magányosan töltötte itt az idejét.

Biztos vagyok benne, hogy voltak árusok is a közelben. Étel-ital árulhattak azok számára, akik nem tudták elkészíteni azt, mert az otthonuktól távol kerültek. És ha betegek feküdtek mindenfelé, akkor biztosak lehetünk abban is, hogy megjelentek a gyógyulást ígérők is, lehet, hogy az alternatív gyógyulásnak az ígéréttel: nem a Bethesda vize, hanem az én csodaszerelem fog téged gyógyítani, csak fizess ki nekem az árát, amit kérek. Egészen olcsón adom, természetes alapanyagú, kiváló helyeken gyűjtött gyógyfüvek, már sok embert meggyógyítottak, nincsenek mellékhatásai ... biztosan a maihoz hasonló módon próbáltak embereket meggyőzni és a portékájukat eladni.

Fájdalmak, kiszolgáltatottság jellemzi az itt fekvők életét. Nem tudnak teljes és önálló életet élni, rá vannak szorulva mások segítségére, rokonok és barátoknak a jóindulatából telnek a mindennapjaik, vagy lehet, hogy alamizsnáért koldulnak egy-egy nagyobb forgalmú utcában, térnél, piacnál.

A Bethesda sokak számára a reményt jelentette. „Talán én leszek a következő, aki meggyógyul!” – a reménytelenség közepette sokaknak ez volt az egyetlen remény. Vártak a csodára, vártak a gyógyulásra. És a Bethesda partján volt egy hiedelem, egy elképzelés azzal kapcsolatosan, hogy időnként egy angyal leszáll, felkavarja a vizet, és a víznek ez a megpezsdülése – bármilyen betegségben is szenvedett valaki – gyógyulást hoz. Mi mindenre nem vagyunk képesek a gyógyulás érdekében!

A Bethesda partján ott feküdt egy 38 esztendeje beteg ember. Nem tudjuk pontosan, hogy mikor kezdődött a betegsége, egy dolgot tudhatunk: szinte az egész életét így élte le, betegen. Mennyi mindenről lemaradt a betegsége miatt: talán nem tudott olyan iskolát, szakmát elvégezni, amit szeretett volna, talán sose lett családja, mert ki szeretne egy beteg és magatehetetlen ember mellé szegődni, és talán helyette is dolgozni, vagy róla gondot viselni. Betegségben eltöltött négy évtized nagy idő. Már talán a szülei sem élnek, akik talán eddig támogatták. Ennyi idő után lassan beletörődik abba is, hogy nem lesz jobb az állapota, hogy nem lehet már nagyon megváltoztatni sem.

Mégis ott ül a Bethesdánál, mert ez az egyetlen remény.

Olvassuk, hogy ezen a helyen volt egy furcsa verseny is: ki ér előbb be a vízbe, amikor az felkavarodik, felbuzog. Milyen groteszk kép lehetett: magatehetetlen emberek próbálnak versenyezni. Sokaknak pedig a járás is nehézségbe került. Sokan mozgásképtelenek voltak.

De mindennél fontosabb volt, hogy elsőként érjenek be, mert a szóbeszéd azt tartotta, hogy az elsőként beérő meggyógyul. Hát hogy lehet valaki első? Első akkor, ha nincs ereje járni – itt pedig versenyfutás elé kell nézni.

Volt, akinek ott volt a családjából valaki, volt, aki felbérelt, megfizetett valakit, hogy elsőnek vigye be a vízbe. Tülekedés és tolongás a gyógyulás érdekében. De ki ne próbálna mindent megtenni a gyógyulásért!

És ott van a tónál a 38 éve beteg ember. Nem tudjuk, mi volt a betegsége, de mivel segítségre volt szüksége a bejutáshoz, sejtjük, hogy a járásával, mozgásával lehettek problémái. Már híre lehetett: nem a nevét említi az evangélium, hanem így olvassuk: a 38 éve beteg.

Jézus pedig éppen erre járt, ott volt Jeruzsálemben, elment a Bethesda-hoz és látja az ott levőket, látja a szükségét szenvedőket. Biztos vagyok benne, ma is látja, ma lát minket is, lát engem és téged is. Látja azt is, mire van szükségem, látja azt is, milyen tehetetlen vagyok, látja, hogy segítségre szorulok. Látja az erőtlenségemet, látja a betegségemet, látja azt is, hogy magam vagyok, látja, hogy hiába próbálkoztam, hiába erőlködtem, hiába szedtem össze minden erőmet, hiába akartam, nem megy.

Jézus az úrvacsorai közösségben is megajándékoz az Ő jelenlétével. Közel jön hozzánk, látja az emberi gyengeségünket. Jól látja a bűneinket, látja a mulasztásainkat, látja az ellene és egymás ellen elkövetett vétkeinket is. Látja a haragot, látja a békétlenséget, látja a tehetetlenséget az életünkben.

És ma is úgy tekint rá, mint ott a Bethesda mellett. Ma sincs más kérdése, ma sincs más feltétele a gyógyulásnak, a bűnbocsátnak. Ma is ugyanazt kérdezi: akarsz-e meggyógyulni.

Ma is válaszolhatunk neki. Elmondhatjuk azt, hogy tehetetlenek vagyunk, hogy nincs elég erőnk, nem elég erős a hitünk. Ma is megvallhatjuk bűneinket, és ma is meghallhatjuk az ő szavát.

Szükségünk van ma is az ő irgalmára, bűnbocsátó kegyelmére, szükség van az életünkben az ő áldására, gyógyítására? Nézz fel rá, hívd segítségül az ő nevét. Fogadd el ma is, hogy nemcsak lehajolt hozzánk, de fel is emeltett értünk a golgotai kereszten. Mi az ő sebei által gyógyultunk meg.

Újratölthető szív

Csupán pár hónapja, hogy kihelyeztek két, szív alakú kupakgyűjtőt Sárbogárdon, és már meg is teltek. A szívek tartalmát bezsákolva egy rákkal küzdő sárbogárdi lány, Rus Liliána családja részére juttatta el az önkormányzat. A kupakokat ugyanis a családtól pénzért átveszi újrahasznosításra egy cég, az összeget pedig a gyermek gyógyítására tudják fordítani a szülők.

Aki teheti, továbbra is tegye félre a kupakokat és helyezze bele a gyűjtőszívbe, sok szeretet kíséretében, hiszen jótékony célt szolgál ezzel az apró, de nemes gesztussal!

HKV

Kovács Csongor lelkipásztor

„Mi lehet jobb annál, mint szeretni, amit csinálunk, és tudni, hogy annak értéke is van?”
(Katherine Graham amerikai újságíró)

Hajléktalanok Átmeneti Szállása

A Sárbogárdi Egyesített Szociális Intézményt és telephelyeit bemutató cikksorozatunkban a **Hajléktalanok Átmeneti Szállása** épületét, a bentlakók életét és az ott dolgozók munkáját szeretnénk bemutatni. A szálló Sárbogárdon, a Túry Miklós utca 3 szám alatt található. Telefonszáma: 06 (25) 461 037.

Az embernek alapvető joga, hogy biztonságban érezhesse magát egy helyen. Munkatársaimmal azon dolgozunk, hogy a lakók ezt így is érezzék. Minden egyes ember, aki a szállón lakik, az a szó tágabb és szűkebb értelmében sem hajléktalan, hiszen nem az utcán él, van hajlék a feje fölött, emberhez méltó körülmények között lakik. Sokan el sem tudjuk képzelni, milyen nehéz döntés az, hogy valaki átlépje egy hajléktalanszálló küszöbét, elfogadja a házi- rendjét, és idegenekhez alkalmazkodjon. A ténylegesen utcán élőket nehéz megszólítanunk (többször működtünk már együtt emiatt is a családsegítő központtal), nem akarnak a szállóra jönni, ők általában pillanatnyi segítséget fogadnak csak el tőlünk, pl. sebkötözést, ételt, teát, ruhaneműt. Döntésüket – bármennyire is érthetetlen számunkra – el kell fogadnunk, tiszteletben kell tartanunk.

A Hajléktalanok Átmeneti Szállásának épülete összkomfortos, a lakók elhelyezését két szoba biztosítja emeletes ágyakkal, egy-egy mellékhelyiséggel. Közös helyiség a társalgó, mint az étkezések, közös foglalkozások, beszélgetések, tévézés helyszíne; valamint a konyha, ahol lehetőség van főzésre, ételmelegítésére. Ezen kívül a szociális gondozóknak és a telephelyvezetőnek is van egy-egy irodája. A járványügyi helyzetben a telephelyvezető irodájából lett kialakítva az izolációs szoba. A lakók mosásáról, fürdéséről naponta naplót vezet a szociális gondozó. Tavasszal, a szociális intézményhez hasonlóan, kijárási és látogatási tilalom volt a szállón. A kijárási tilalmat a lakók betartották, egyrészt mert tudták, hogy ők is a veszélyeztetettek közé tartoznak, másrészt pedig mert tudták: annak megszegése esetén nem jöhetnek vissza a szállóra addig, amíg tart a felvételi korlátozás. Nagyon nehéz volt e tilalom betartása számukra, hiszen a többségük mentális, vagy szenvedélybetegséggel küzd. Ez idő alatt és ósztól (nincs kijárási tilalom a járvány második hullámától) munkatársaimmal vásároltunk, illetve vásárolunk be részükre pl. élelmiszert, dohányárut. Jelenleg is azon vagyunk, hogy ha ki is lépnek a szálló kapuján, akkor minél kevesebb emberrel találkozzanak, s inkább csak levegőn legyenek, sétáljanak, s aki más háznál segít különböző munkákban, azt megtehesse.

Bár a szállón lakók nem egy családhoz tartoznak, mindent megteszünk annak érdekében, hogy a légkör családi legyen, s a kölcsönös tisztelet, a másik ember méltósága ne szenvedjen csorbát. Tavaly két lakónak sikerült más városban megélhetést és lakhatást találnia, egy fő pedig, aki kórházból került hozzánk, visszatért a családjához. A lakók jövedelmüknek megfelelő mértékben fizetnek térítési díjat. A koronavírus terjedésének megelőzésére és a

kockázatok csökkentése érdekében a napi fertőtlenítésre (pl. asztalok, székek, kilincsek, törölközők kellő fokozatú napi mosása) még nagyobb figyelmet fordítunk. A szállón 5 fő szociális gondozó dolgozik. Mind az öten szeretik hivatásukat. Munkájuk során nem ítélik meg, empatikusak, gyors és határozott döntésképességgel rendelkeznek (például hogy mikor kell orvosi segítség, négy szemközti beszélgetés, vagy akár szigorúbb intézkedés). A gondozók 12 órás, váltott műszakban (nappal-éjjel) dolgoznak. Műszaknaplót vezetnek a napi történésekről, melyről beszámolnak munkatáradáskor. Testsúlyt, vérnyomást mérnek (ez utóbbit szükség esetén akár naponta többször is), ellenőrzik a lakók szekrényeit, gyógyszereket osztanak. Minden bentlakóról gondozási naplót vezetnek (pl. a lakók egészségügyi, mentális állapotáról). A járvány ideje alatt hőmérsékletmérést végeznek napi két alkalommal. A szociális és mentálhigiénés ellátás napi szintű, közös és egyéni beszélgetések, zenehallgatás, csoportfoglalkozások vannak. A csoportfoglalkozások témája ismeretterjesztés (történelmi, tudományos, szokások), közösségi játékok (kártya, sakk), memória fejlesztése (szójáték), kreativitás fejlesztése (kézműves). A csoportfoglalkozásoknál próbálunk rugalmasak lenni, figyelembe venni javaslatokat, kéréseiket. Névnapokról, születésnapokról, ünnepnapokról is megemlékezünk. Karácsony és húsvét előtt együtt szépítjük, díszítjük fel az intézmény helyiségeit, e programokra műsorral (versekkel, zenével) készülünk. A lakók figyelnek a másokra, ha szükség van rá, segítik egymást. Mind az egyéni, mind a spontán kialakult közösségi beszélgetéseknek pozitív hatása van magára az egyénre és a közösségre is. Ezek a beszélgetések szóltak például a vallásról, a gyerekkorunk helyszínéről (volt olyan, akivel meg is látogattuk azt a helyszínt, ahol korábban állt a szülői ház), filmekről, előadókról, sorkatonaságról, a jelenlegi helyzetről, arról, ki hogyan éli meg a járványügyi helyzetet.

Az intézmény a 2019. év végén lett felújítva, minden helyiséget és az intézmény külső vakolatát is festették. Folyamatosan figyeljük a pályázati kiírásokat. 2020-ban nyertünk hűtőgépet, mikrohullámú sütőt, mosógépet, s egy lakónak hallókészüléket. Civil szervezetektől, cégektől, helyi lakosoktól kapunk egy évben több alkalommal tárgyi, illetve ételadományt, melyet ezúton szeretnénk megköszönni. A fenntartóhoz (önkormányzat) minden a szállót s az ott élő embereket érintő problémával fordulhatunk. Köszönet érte! Jó kapcsolatot ápolunk a Sárbogárdi Egyesített Szociális Intézmény többi telephelyével, az intézmény körzeti rendelőjével is.

Következő cikkeinkben a Sárbogárdi Egyesített Szociális Intézmény telephelyein dolgozókkal, lakókkal készített interjúkról, valamint ezekben a szociális intézményekben történt eseményekről szeretnénk beszámolni.

Tószoki Erzsébet, a Hajléktalanok Átmeneti Szállása telephelyvezetője

Kamion borult fel a 61-es főúton

Lesodródott az útról és az oldalára borult egy rakomány nélküli nyerges vontató január 19-én délután a 61-es főúton, Alsószentiván és Cece között. A sofőr segítség nélkül szállt ki a vezetőfülkéből, a balesetben nem sérült meg. A kamiont a Fejér megyei katasztrófavédelmi műveleti szolgálattal irányítása mellett a sárbogárdi és a székesfehérvári hivatásos tűzoltók daru csőrlőjével állították kerekeire, és kivontatták az árokba.

Fotó: katasztrófavédelem

Szabó-Bisztricz Anett tűzoltó százados, szóvivő

Harmónia 16.

**SZERETET ÉS
FIGYELEM**

Az emberiség sok nehéz korszakon van túl. Kataklizmák, katasztrofák, háborúk, járványok sújtották folyamatosan az embereket. Ezek a megpróbáltatások mély nyomot hagytak a túlélőkben. Mivel az emberiség nagy családjának tagjai vagyunk, a transzgenerációs öröklődés folytán mi is hordozzuk tudatalattinkban és sejtjeinkben ezeket a traumákat.

A koronavírus-járvánnyal egy új időszámítás kezdődött. Innentől kezdve számolni kell megváltozott életünkkel, hisz így vagy úgy mindenki érintve van általa. Ez bizony egy vészhelyzet, amely megérinthat bennünk akár transzgenerációs mintákat, vagy születéskor megélt traumákat, gyermekkorban belénk rögzült mintákat. Az sem mindegy, milyen problémakezelési és stresszmenedzselési mintákat láttunk szüleinktől. Ők hogyan viselkedtek? Optimistán, vagy pesszimistán álltak a nehéz helyzetekhez?

A Covid-19 megviseli idegrendszerünket. Állandó stresszhelyzetként találkozunk vele a munkahelyen, a családban, a boltban, az orvosnál, az óvodában, iskolában, szinte minden emberi kapcsolatunkban. A további életminőségünket az határozza meg, hogyan viszonyulunk ehhez a helyzethez. Mennyire tudunk rugalmasak lenni, mennyire tudunk alkalmazkodni. Ehhez tudatosság és erős idegrendszer, jól működő fizikai test szükséges. A tudatosság azt jelenti, hogy felismerem a helyzetemet, felmérem a lehetőségeimet, és ezek alapján döntök és cselekszem. A döntéshez és a cselekvéshez is jól működő fizikai testre van szükségünk. Hisz, ha idegrendszerünk labilis, a hormonháztartásunk fel van borulva, betegséggel küzdünk, ezek mind-mind visszahatnak az érzelmeinkre, a gondolkodásunkra. Úgy érezhetjük magunkat, mintha egy libikókán ülnénk. Egyszer fent, egyszer lent. Soha nem volt még ilyen fontos, hogy a szellemi, lelki, testi egészségünk milyen állapotban van, harmóniában van-e bennünk minden terület. Nagy kihívás most rendbe tenni életünket, de egyben nagy lehetőség is. Még sohasem voltunk ennyire rákényszerítve a szembenézésre önmagunkkal és a világgal, amelyben élünk. Szerintem most a legfontosabb az őszinteségre, a tisztaságra, harmóniára való törekvés. Mind saját magunkkal kapcsolatban, mind az emberi kapcsolatainkban. A Covid-19-cel megváltozott világhoz bennünk is megváltozott belső világgal tudunk kapcsolódni. Kapcsolódni pedig kell, hisz nem élhetünk légtüres térben. A harmóniára való törekvésünket semmilyen körülmények között sem veszíthetjük el, hisz ettől függ az egészségünk, életünk. A szeretetre való képességünk, amely ott van csíráként minden emberben, most tud igazán megmutatkozni, kivirágozni. Egy embertelennek tűnő világban EMBER-ként élni. Számtalan esetben tudunk segíteni önmagunkon és embertársainkon, ha ezt a képességünket használjuk.

Önmagunk felé is szeretettel kell fordulnunk, megbocsátva botladozásainkat. Hisz ember legyen a talpán, aki ki tud igazodni ilyen felbolydult méhkasban, amelyben most élünk. Talán így nézve

érthetjük meg azt, hogy embertársaink is botladoznak és ők sincsenek sokszor a helyzet magaslatán. Bármilyen szerepben találkozzunk velük: orvos, rendőr, pedagógus, eladó, ügyintéző, hivatalnok, szolgáltató és még sorolhatnám. Ezek mind szerepek, amelyben pénzt keresünk, fizetést kapunk, de a szerepek mögött ott az ember és most pont az emberségünk van próbára téve. Tudok-e a szerepemben emberséges maradni és emberségesen dönteni? Sok emberben ütközik most a szerepétől elvárt magatartás a benne lévő emberséggel, őszinteséggel.

Ákárhogy is nézzük ezt a problémát, változnunk kell, mert a régi énünkkel ezt a helyzetet már nem tudjuk megoldani. Ehhez a változáshoz kaphatunk segítséget olyan emberektől, akik szerepük szerint segítők: pszichológusok, mentálhigiénés szakemberek, szociális munkások, de akár pozitív példát adó személyiségek. Nemcsak neves, végzettséggel bíró emberek segíthetnek, hisz ők szám szerint kevesen vannak ilyen mennyiségű problémához, ennyi vívódó emberhez. Nekünk is meg kell tanulnunk az önszükséglet eszközeit, formáit. Ugyanakkor mi is tudunk egymásnak segíteni, ha ezt megfelelően tesszük. A követlen környezetünkben is vannak „névtelen hősök”, akik kijöttek nagy életválságokból, traumákból, embert próbáló helyzetekből. Ők hiteles mintát mutatnak arra, amit az elmélet mond, hogy élhetünk túl reménytelennek látszó helyzeteket. Ezekkel az emberekkel találkozáskor mi is erőre kaphatunk.

Az ismert emberek közül Bagdy Emőke több videóban is foglalkozik a mai helyzet stresszkezelésével. Az egyikben kiemeli, hogy képesek vagyunk egymásnak jól segíteni. A szeretettel való figyelem, meghallgatás segít a másinak rálátni önmagára és a problémájára. Ez azonban nem azonos azzal, amikor az utcán kéréstlenül ráöntöm a másira életem minden keservét, és a másik úgy megy haza, mint akit agyoncsaptak. Ez az energiavámpír és áldozata találkozás. A kölcsönös segítség akkor működik, amikor én is, te is azonos időt száunk egymásra és tudatosak vagyunk ebben a helyzetben. Nem zúdítok minden problémát a nyakadba. Úgy figyelek, hogy nem vágok a szavadba, nem jár a gondolatom másról, nem figyelem a mobilom, és nem próbálok meg tanácsot adni, nem akarok okosabb lenni nálad. Ha tanácsot is kérsz tőlem, nagyon óvatosan teszem, inkább saját tapasztalataimat osztom meg veled. Ez a szeretettel figyelés művészete. Ha ezt meg tudjuk valósítani, akkor már hozzájárultunk magunk és embertársunk mentális, érzelmi és testi egészségének megerősödéséhez. Mivel a figyelem energia, és ha harmóniába hozzuk a szívbeli szeretettel, akkor megemeljük embertársunkat és képes lesz saját magán segíteni. Hisz ez a cél. A problémáját valójában mindenkinek magának kell megoldani, de nem mindegy, milyen állapotban teszi ezt: a gödör alján van és csak a beszűkülteget látja, vagy szétnéz a kilátóban és tágas horizontot veszi körül. A szűk fókuszban kétségbeesünk, a tágas horizontban messze látunk. A hitünk, a reményünk, a szeretetünk is erősödni fog ezáltal.

Én ezekre a megerősítésekre találtam rá Bagdy Emőke egyik videójában (YouTube: Stresszes idők, válság, kiutak) és dr. Csernus Imre Főnix című könyvében. Ezekkel kapcsolatos gondolataimat és információmat szerettem volna megosztani önökkel.

Horváth Katalin

Kedves Olvasóink!

A Madarász József Városi Könyvtár a 484/2020. (XI. 10.) korm. rendelet értelmében
2020. november 11-étől zárva tart.

Kérjük, hogy ez alatt az idő alatt vegyék igénybe

TERASZKÖNYVTÁRI SZOLGÁLTATÁSUNKAT.

**Kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken, szombaton
10 és 14 óra között várjuk Önöket.**

Könyvajánló

Dr. Csernus Imre: Főnix

Dr. Csernus Imre könyvét már ajánlottam ebben az újságban. Most egy bővebb részlettel szeretném felhívni a figyelmet nagyon is aktuális mondanivalójára. A könyv szerzője eddig nem volt a legkedveltebb lélekállással foglalkozó író. Kicsit távol állt tőlem a stílusa, habitusa. Saját maga mondja, hogy ő egy megosztó személyiség. Vagy kedvelik, vagy utálják. Hát én most már a kedvelők táborába tartozom, mert a FŐNIX című könyvével belopta magát a szívembe. A jelen időnkőről és a megváltozott világunkkal kapcsolatos szemléletváltásról szól. Arról, hogy változás és önismeret nélkül nem tudunk rugalmasan alkalmazkodni jelen körülményeinkhez. Úgy érzem, hogy hitelesen ír, egy olyan ember tapasztalatán keresztül, aki maga is szembenézett önmagával, változtatott és változott. Érdeemes megismerkedni gondolataival. Minden önmagáért tenni akaró embernek ajánlom.

Horváth Katalin

„A könyvet a kezükbe véve biztosan sokakban felmerül a kérdés, miért ez a címe, hogy Főnix. A válasz egyszerű. Több mint fél éve már, hogy egy korábban ismeretlen járvánnyal nézünk szembe, én pedig hálás vagyok, hogy így történt, mert ez legalább jó szűrő lesz. Minden meg fog változni. Nem mindenki számára persze. A nem tudatosak számára – és ők vannak többségben – nem fog megváltozni semmi sem. A tudatosak számára viszont igen. Számukra ez igazi lehetőséget kínál a megújulásra, hogy elhamvadjanak és poraikból újjászülessenek, akár a mesebeli főnixmadár. A központi kérdés az, hogy az emberek kialakítják-e az élethez való tudatos hozzáállást. Nemcsak racionális szempontból, hanem az érzelmi konfliktuskezelés szempontjából is, ha eddig nem tették volna meg.

A főnixmadárról többféle legenda él, ezek közül nekem az egyiptomi tetszik a legjobban. Eszerint, amikor a főnix megöregszik, az addigi, szépen felépített fészket saját magával együtt lángra lobbantja, az meggyullad, porig ég, és a hamvából megszületik a fiatal főnixmadár. A tudatos hozzáálláshoz természetesen fontos eldönteni, hogy én most öreg főnix vagyok-e, vagy fiatal főnix, amelyik éppen megszületett. A fiatal főnix tele van életenergiával. A fiatalok mít csinálnak? Rohangálnak, jönnek-mennek, kirobbanó formában vannak. Az öregek viszont fáradtak. Ha valakiből hiányzik ez a belső pezsgés, akkor az az öregség jele. A belső pezsgés elengedhetetlen ahhoz, hogy nyáron élvezni tudd a napsütést, hogy észrevedd, milyen zöldek a levelek, és ne azon mérgeledj, hogy a rohadt életbe, de meleg van. Hol a klíma? Miért nincs klíma? Hogyha nincsen pezsgés bennem, akkor nincs mosoly sem. Akkor öreg főnix vagyok.

Amúgy ez nem életkor függvénye, mert mostanában egyre többször látok fiatal „öregket”, olyanokat, akik már harmincévesen kiégték, vonszolják magukat. Már huszonötévesen elkezdik megfogalmazni, hogy „öreg vagyok”. A külvilágból persze más visszajelzések érkeznek hozzájuk: „milyen fiatal vagy”, „milyen jól nézel ki”, „de szerencsés vagy”, „bár csak én lennék a helyedben”, és hasonlók, hiszen az emberek általában a külsőségeket nézik. Ennek az az oka, hogy a racionális beállítottságú embernek a külsőség fontos, hogy milyen az autód, a lakásod, hogy nézel ki.

Emlékszem, sok-sok évvel ezelőtt, még fiatal orvos koromban elmentem egy fényűző lagziba a Balatonnál, és ahogy végignéztem az épület előtt parkoló autókat, úgy saccoltam, áll ott vagy egymilliárd forintnyi érték. Aztán beszéltem a hétköznapi mértékkel mérve dúsgazdag emberek közé, és feltűnt, hogy nahát, ezek nem élnek! Ezek öregek! Holott valójában mind fiatalok voltak. Mégis azt a benyomást keltették bennem, hogy öregek, bár akkor én ezt még nem fogalmaztam így meg.

Az öregség nemcsak a ki nem mondott tulajdonságoknak a hozadéka, hanem gyakran olyankor következik be, amikor valakinek az életből hiányzik a hitből törtenő teremtés és alkotás, amikor már csak rutinból nyomja az életét. És rég feladta az álmait, mind a racionális, mind az érzelmi önmegvalósítás terén. Úgy is mondhatjuk, hogy nem azt a munkát végzi, amit szeret, és nem azzal él, akit szeret.”

A koronavírus hosszútávon szívizomgyulladást okozhat

A koronavírus-fertőzés rövid és hosszú távú hatásairól szinte napról napra derülnek ki új információk. Dr. Vaskó Péter, a Kardio Központ szakorvosa a szív- és érrendszer érintő lehetséges következményekre hívta fel a figyelmet, elismert szakmai publikációk alapján.

Akár hónapokkal később is károsodhat a szív

A Jama Cardiology című szaklapban nemrégiben megjelent tanulmányokra hivatkozva kijelenthető, hogy a COVID-19 vírusfertőzésből felépült páciensek akár hetekkel, hónapokkal később is mutathatják szívkárosodás jeleit. Amerikában nagy visszhangot keltett, hogy egy ismert baseballjátékosnál, Eduardo Rodrigueznél a koronavírusból gyógyulva myocarditist, vagyis szívizomgyulladást diagnosztizáltak. A tudósok számára még nem teljesen világos az összefüggés, de úgy vélik, ez lehet az egyik lehetséges hosszútávú következmény.

A vírusok úgy támadják meg a testet, hogy közvetlenül a sejteket fertőzik meg. A Covid-19 vírusa elsődlegesen a tüdőt támadja, bár ahhoz is hozzájárulhat, hogy a szervezet túlzott immunválaszt produkáljon, ami fokozza a gyulladást szerte a testben. Ha pedig a szívizomban jelentkezik gyulladás, akkor romlik a szív pumpafunkciója és az elektromos jelek továbbításának képessége is. Súlyosabb formában ez a probléma szívritmuszavarhoz, szívélgtelenséghez is vezethet.

Az egyik erre vonatkozó német kutatás szerint a kutatásban résztvevő, COVID-19-en átesett betegek több mint felénél felfedezhető volt a szívet érintő gyulladás, holott kétharmaduk csupán enyhe tüneteket tapasztalt és saját otthonában meggyógyult. Vagyis sajnos még az enyhébb lefolyású fertőzésnél sem lehet fellelegezni, hiszen az is okozhat gyulladást és károsíthatja a szívet. A tisztánlátás végett hozzá kell tenni, hogy ez bármilyen vírusterhelés következményeként kialakulhat, és az esetek többségében tünetek nélkül, magától gyógyul.

Milyen jeleknél szükséges orvoshoz fordulni?

Amennyiben valakinél beigazolódik a koronavírus-fertőzés, mindenképpen értesítenie kell az orvosát – akár a betegség alatt, akár már a gyógyulás után is –, ha az alábbi jeleket tapasztalja magán: **extrém fáradtság, légzési nehézség, ödémásodás, mellkasi fájdalom, előzmények nélküli, váratlan, heves szívverés.**

A tudósok most úgy látják, a COVID-19 két módon is hatással lehet a szívre. Közvetlenül okozhat szívizomgyulladást és fokozhatja a vérrögök kialakulásának esélyét, közvetetten pedig ronthatja a szív- és érrendszeri betegségek állapotát. Tehát a szívbetegeknek lankadatlanul figyelmet kell fordítaniuk a vírus elleni védekezésre, a maszkhasználatról a kézmosáson át a zsúfolt helyek kerüléséig. Természetesen ez nemcsak rájuk, de mindenkire érvényes!

Mit tehetnek a szív- és érrendszeri betegek?

A szív- és érrendszeri betegek veszélyesebb lehet a koronavírus. Mind a kardiovaszkuláris betegeknek, mind a magas vérnyomással küzdő betegeknek a fő cél, hogy a lehető legjobb állapotban legyenek, a lehető legjobban karbantartott immunrendszerrel és alapbetegséggel. Szív- és érrendszeri betegeknek a rendszeresen kontrollon kívül is érdemes meglátogatniuk a kardiológust, ha szokatlan tüneteket tapasztalnak – hangsúlyozza dr. Vaskó. Ez persze nem jelenti azt, hogy csak a már diagnosztizáltaknak, a gyógyszeredőknél kell elővigyázatosságnak lenniük. Az idősebbeknek és mindazoknak, akiknek kezeletlen magas vérnyomása van, vagy csak időnként „rendetlenkedik a szívük”, szintén fokozott óvatosságot kell tanúsítaniuk. Amennyiben megfertőződnek, a szív- és érrendszeri tüneteikről mindenképpen be kell számolniuk az orvosuknak, és még gyógyulásuk után is hasznos lehet egy kardiológiai ellenőrzés.

Forrás: KardioKözpont (www.kardiokozpont.hu)

ŐSZ A TÉLBE

A Sárbogárd SE csapatai megkezdtek a felkészülést a bajnokságok folytatására. A felnőtték már az ünnepek között megtartották az első foglalkozást, hiszen január 17-én bajnoki mérkőzésen szerepelt a csapat Székesfehérváron. A következő hetekben az elmaradt őszi mérkőzések kerülnek lejátszásra és hétről hétre bizonyítani kell a pályákon. Az ősszel indult kapusképzések mindkét csoportban heti egy alkalommal folytatódnak. Nagyszerű kezekben vannak a hálóőrök. Rauf Tivadar Dávid kapusedző fiatalokra ellenére már több csapatnál bizonyította képességeit. Rafi nagyon fiatalon került a Gázszer Akadémiára, és utána a Puskás Akadémia korosztályos csapatainál védett. A móri, a gárdonyi és a fehérvári kitérők után hazatért Sárosdra és az aktív pályafutás mellett az Ivánca kapusainak képzésében vesz részt.

A csapatokban kiemelkedő teljesítményt nyújtó labdarúgóknak is elindult az úgynevezett elitképzés. A foglalkozásokat a négyszeres válogatott Dvéri Zsolt, a Videoton több mint 400 bajnoki mérkőzésen szereplő kiváló játékosa vezeti. A Drazsé becenevet viselő edző bajnoki ezüstéremmel, Magyar Kupa- és Liga Kupa-győzelemmel is büszkélkedhet.

Pajor László szakmai igazgató elmondta, hogy a nyáron kialakult edzői stáb mellé az ősszel még kapusedzőt is sikerült szerződtetnünk Rauf Tivadar Dávid személyében. A szakmai minőséget tovább fejlesztve januártól az utánpótláskorú játékosoknak a volt válogatott labdarúgó Dvéri Zsolt tart egyéni képzést heti két órában. Cél, hogy minden labdarúgó jusson el ilyen edzésre, de a folyamatos részvételre azok számíthatnak, akik a tehetség mellé kellően fegyelmezettek, maximális akarral állnak hozzá a képzéshez.

Drazsé és a srácok

Dvéri Zsolt és a fiúk

FÁZTUNK A JANUÁRI ŐSZBEN

IKARUS-MAROSHEGY-SÁRBOGÁRD 3-0 (2-0)

Ikarus–Maroshegy: Matóczy Dániel – Békefi Bálint, Horváth Zsolt, Kovács Levente, Bencze János, Andróczy Krisztofer Alex, Vadászi Bence László, Kovács Krisztián, Farkas Gábor, Kovács Dávid, Farkas Dániel László

Cserék: Gábel Balázs, Bíró Bence, Makai András Zsolt, Fülöp Alex, Patkós Ádám Tibor, Fövenyi Kristóf

Sárbogárd: Barabás József – Kindl Zalán, Luczek Roland, Rodenbücher Tibor, Magda Máté, Gráczer Gergő, Horváth István, Gyuricza Kornél, Gráczer Bence, Vagyóczki Patrik, Lajtós András János

Cserék: Farkas Zoltán, Demeter Dávid, Horváth Bálint, Óri Dániel, Gráczer Bálint, Kókány Péter, Mayer Dávid

Az elmúlt év szeptemberi találkozót kellett pótolni a csapatoknak és a bajnoki címre is esélyes Ikarushoz látogatott el a Sárbogárd. A hazaiak a mérkőzés elején eldöntötték a pontok sorsát. Már a 2. percben a jobb oldali támadás végén a középre passzolt labdát Bencze J. lőtte a jobb alsó sarokba, 1-0. Még tartott a bekapott gól miatti sokk, amikor az 5. percben ismét a

jobb oldalról beívelt labdát a vendégek védelme szögletre hárította. A szöglet után megszerzett labdát a középre ívelés után Vadászi B. L. fejelte a lécc alá, 2-0. A két gyors gól után a hazaiak tetszetős adogatásokkal mezőnyfölényben játszottak a kapura teljesen veszélytelen vendégek ellen. A szünet után rövid fellángolás a Sárbogárd részéről, ami kevésnek bizonyult az eredmény megváltoztatásához. A befejezés előtt, a 85. percben a maroshegyiek bebiztosították a győzelmüket. A bal oldali támadás vezetve, az előreívelt labdát Bencze J. 14 m-ről a bal alsó sarokba lőtte, 3-0.

Harmatgyenge támadójáték a vendégek-nél, magabiztos hazai siker.

Pajor László szakmai igazgató a mérkőzés után: – Ezen a mérkőzésen akkor lett volna esélyünk, ha mi rúgjuk az első gólt, de sajnos az 5. percben már 2-0-ra vezetett a hazai csapat. A folytatásban hiába voltunk egyenlő ellenfelek a mezőnyben, a zártan védekező Ikarus ellen kevés lehetőségünk volt a gólszerzésre.

Borsányi István az Ikarus–Maroshegy edzője: – Folyamatosan mozogtunk, a két

Rafi és a kapusok

ünnepek között sem álltunk le. A korai (januári) kezdésből, úgy tűnik, mi jöttünk ki jobban. Nagyon bekezdünk, rúgtunk két gólt, ám utána egyre jobban ránk jött az ellenfelünk. A vége felé kinyíltak a vendégek és akár hatot is rúghattunk volna. Bíró B. és Patkós Á. is a kapussal állt szemben, de a kapuba nem sikerült betalálni. Elégedett voltam a játékkal és magával az eredménnyel.

Szombaton (január 23-án) zárt kapus mérkőzésen kerül lejátszásra a Sárbogárd–Enying megyei I. osztályú bajnoki mérkőzés, amely szintén még az őszi szezonban került halasztásra.

Szántó Gáspár

Alapító: Hargitai Lajos. **Tulajdonos:** Hírház Kft. (adószám: 27299320-2-07, cégjegyzékszám: 07-09-030665, bankszámlaszám: 10402946-29450071-00000000). **Főszerkesztő:** Hargitai-Kiss Virág, tel.: 06 (30) 3483 320. **Szerkesztőség, kiadó, nyomda:** 7000 Sárbogárd, Hősök tere 12. **Nyitva tartás:** H-P: 9.00-16.00 óráig. **Telefon:** 06 (25) 508-900. **E-mail:** bogardesvideke@gmail.com **Honlap:** www.bogardesvideke.hu **Állandó és időszaki rovatok szerzői, szerkesztői:** Hargitai Lajos, Hargitai-Kiss Virág, Jákob Zoltán, Hargitai-Kiss Balázs, Leszkovszki Albin, Rehák Sándor, Rehák Tamás, Szántó Gáspár, Horváth Katalin és még sokan mások. **Tördelőszerkesztő:** Huszár Anikó. **Grafikai szerkesztő:**

Hargitai-Kiss Balázs. **Megjelenik** minden csütörtökön. **Kéziratok leadási határideje:** kedden 16.30 óráig. Kéziratot egy hónapon túl nem őrünk meg. Fenntartjuk jogunkat, hogy a beküldött írásokat a tartalom és a szerző szándékának tiszteletben tartása mellett, közlésük esetén megrövidítsük. A lapban közölt vélemények nem mindig tükrözik a szerkesztőségét, azokért a felelősséget a nyilatkozók, illetve szerzők viselik. Ugyanez vonatkozik a hirdetések tartalmára is. **Hirdetésfelvétel:** szerdán 10 óráig. Csak a törvénybe nem ütköző tartalmú hirdetéseket fogadunk el. **Lapzárta:** szerdán 12 órakor. **Terjesztés:** saját terjesztőhálózattal egyéni előfizetéssel házhoz szállítással, illetve megvásárolható Sárbogárd és a környező húsz település boltjaiban, hírlapárusító helyeken. **Előfizethető** a terjesztőknél és a szerkesztőségben. **Negyedévre:** 3200 Ft, **félévre:** 6100 Ft, **egész évre:** 11500 Ft. **Eng.sz.:** HU ISSN 0866 4382.

Lapunkat rendszeresen szemlézi a megfigyelő
Magyarország legnagyobb
médiafigyelője, az

»OBSERVER«
BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.

1139 Budapest, Frangepán utca 7.
Tel.: +36 1 303 47 38
Fax: +36 1 303 47 44
Email: ugyfelkapcsolat@observer.hu

FEJÉRVÍZ Fejér Megyei Önkormányzatok
Víz- és Csatornamű
Zártkörűen Működő Részvénytársaság

2020. DECEMBER 31-ÉN LEJÁRT HITELESSÉGŰ MELLÉKVÍZMÉRŐK CSERÉJE

Tájékoztatjuk az érintett felhasználókat, hogy a Mérésügyi Törvény hatálya alá tartozó, kötelező hitelesítésű mérőeszközök hitelesítési ideje nem módosult a járványhelyzet alatt, így a lejárt hitelességű mérő joghatással járó mérésre nem alkalmas!

A 2020-as évben tájékoztattuk felhasználóinkat: a társasházak lakásaiban, üzleteiben, bérleményeiben levő mellékvízmérők hitelességi ideje 8 év, így a 2012. évi hitelesítésű mellékmérőket 2020. december 31-ig hitelesre kellett cserélni. (A hitelesítés éve a mérőre szerelt műanyag lapocskán olvasható.) A víziközmű-szolgáltatási törvény végrehajtásáról szóló 58/2013. (II. 27.) kormányrendeletnek megfelelően, a mellékvízmérők cseréjéről, hitelesítéséről az elkülönített vízhasználó (társasházban élő, mellékmérővel rendelkező felhasználó) saját költségén köteles gondoskodni.

Ismét szeretnénk felhívni a figyelmüket, hogy a mellékmérők cseréje rendkívül fontos az Önök szempontjából is, mert lejárt hitelességű vízmérőre számlát tilos kiállítanunk, így a mérőcsere elmaradása esetén a lakás fogyasztása a bekötési (fő)mérő számlájában fog megjelenni.

A le nem cserélt vízmérők mellékszolgáltatási szerződése a jogszabályi előírások alapján 2020. december 31-ével megszűnt, a megszűntetésről a bekötési vízmérő szerinti vízfelhasználót és az elkülönített vízfelhasználót is értesítjük, azonban annyi kedvezményt tudunk biztosítani, ha a csere január hónapban megtörténik, hogy az adminisztratív rész – közszolgáltatási szerződés újrakötése, háromoldalú megállapodás megkötése – vonatkozásában február 15. napjáig türelmi időt adunk.

A mellékvízmérőket társaságunkkal és szakvállalkozókkal is kicserélhetik, azonban a mérők plombálását (záró gyűrű felhelyezését) és a mérő üzembe helyezését kizárólag a FEJÉRVÍZ ZRT. munkatársai végezhetik el!

Felhívjuk a figyelmüket, hogy a mérőcserét akár külső vállalkozóval, akár a FEJÉRVÍZ ZRT.-vel végeztetik el a vízhasználók, ezt mindkét esetben csak névre szóló értesítésünk kézhezvételét követően lehet megkezdni.

Kérjük Önöket, bármelyik fenti megoldást választja is a ház, segítsék a mellékmérők hitelesre történő cseréjét, és a cserékkel kapcsolatos egyeztetést kezdjék meg társaságunkkal. Meggyőződésünk, hogy a mellékmérőcserek sikeres elvégzése nemcsak a szolgáltató, nem csupán az elkülönített vízhasználó, hanem a lakóközösség érdekeivel is megegyezik.

További információért, kérjük, hívják mérőcserecsoportunkat a 06 (22) 535 843-as telefonszámon, vagy írjanak a merocser@fejerviz.hu címre.

TÉLEN A VÍZMÉRŐK ELFAGYHATNAK!

Télen a vízmérők, sőt a használaton kívüli házi vízvezetékek is elfagyhatnak. Az ilyenkor elfolyó víz díját – a jogszabályok szerint – Önnek, a felhasználónak kell megfizetnie. Elsősorban hosszabb és erősen fagyos időszakot követően tapasztaljuk, hogy mire fogyasztóink észreveszik a fagy okozta károkat, addigra rengeteg víz elfolyik!

Ennek elkerülésére kérjük, hogy:

- a vízmérőknakat hőszigetelés szempontjából ellenőrizték,
- a rosszul záródó, sérült, szabálytalan aknafedlapot cserélték ki, vagy gondoskodjanak megjavításukról.
- az üdülő vagy „zártkerti” ingatlanok és a vízzel ellátott építési telkek vízhálózatának víztelenítéséről se feledkezzenek meg,
- víztelenítéskor a vízmérő előtti, utca felőli csapot zárják el, a belső, mérő utáni csapot hagyják nyitva, így a vízmérőből is el tud távozni a víz.

Használaton kívüli ingatlanja vízmérőjének téli víztelenítését a Fejérvíz ZRT. megrendelés alapján, díjazás ellenében elvégzi.

Felhívjuk a figyelmét, hogy ezeket az ellenőrzéseket tartós fagyok után, enyhébb időszakokban ismétlje meg! Ha az ismételt ellenőrzés során kiderül, hogy a vízmérő, vagy a belső hálózat elfagyott, azonnal zárja el a mérő előtti, közterület felőli csapot és haladéktalanul értesítse a helyi főgépészt, vagy a FEJÉRVÍZ ZRT. területileg illetékes ügyfélszolgálatát.

A fagyott mérő cseréjének a díja lakossági vízmérő esetén átmérőtől függően 22.670 Ft, illetve 23.330 Ft. További költséget jelenthet ilyenkor az elfolyó víz díjának összege, mely akár többszáz ezer forint is lehet.

További információért keressék helyi dolgozóinkat, vagy területileg illetékes ügyfélszolgálatunkat:

Sárbogárdon és térségében

a 80/919-004-es,

Szababattyanban és környezetében

a 80/200-344-es telefonszámon.

Megnyitottunk!

Mezőfalván, a régi hadi úton MÉH-telep vár mindenkit, a heti legmagasabb árakon!
Érdeklődni lehet a 06 20 396 0145-ös telefonszámon, a nap bármely órájában.

JOGPONTOK

A jelenlegi korlátozások alatt is működik a JOGPontok projekt, melynek keretében díjmentesen kérhető tanácsadás gyakorlott jogászoktól munkajog, cégjog, társadalombiztosítási jog és adójog területen.

Gyakorlott jogászaink segítségét teljesen díjmentes és anonim módon kérheti munkajog, cégjog, TB és adójog területén.

A Közép-Dunántúli régióban (Fejér, Komárom-Esztergom és Veszprém megye) is működő személyes ügyfelfogadási helyszíneken, valamint chates, e-mailen és ingyenesen hívható zöld számon, telefonon és alkalmazáson kaphat segítséget.

Bővebb, aktuális információ a projektről, helyszínekről a www.jogpontok.hu honlapon olvasható.

SZÉCHENYI 2020

Magyarország Kormányzata

EUROPAI UNIÓ
Európai Szociális Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

HOYA

opticnet

Pillantás Optika

TELEFON: 06-25-460-480,
06-70-594-5012

NYITVA:
hétköznap: 9-15,
szombat: 8-12 óráig

HOYALUX ID SZEMÉLYRE SZABOTT MULTIFOKÁLIS SZEMÜVEGLENCSEK 30% KEDVEZMÉNNYEL!

Az akció időtartama: 2020 november 1. - 2021. január 31.

VIDEOTON
VT Plastic Gyártó Kft.

Az alábbi pozícióba keres munkatársat:

TARGONCAVEZETŐ-RAKTÁROS

Munkavégzés helye:

- Székesfehérvár, Berényi út 72-100.

Feladatok:

- raktárak/üzemek közötti anyagmozgatás
- raktári könyvelések elkészítése
- gondoskodik a készletek áttekinthetőségéről
- raktári és raktár környezeti rend kialakítása és fenntartása

Elvárások:

- elektromos/gázos (vezető üléses) targoncavezetői jogosítvány
- termelésirányítási rendszer ismerete
- két műszakos munkarend vállalása
- felhasználói szintű számítógépes ismeret

Amit kínálunk:

- Kedvező juttatási csomag
- Hosszú távú munkalehetőség
- Ingyenes szerződéses járat számos településről
- Helyi bérlet támogatás 7000Ft értékben
- Cafetéria juttatás

Amennyiben állásajánlatunk felkeltette érdeklődését, önéletrajzát (munkakör megjelölésével) az alábbi címre várjuk: VT Plastic Gyártó Kft. 8000. Székesfehérvár, Berényi u. 72-100. HR osztály illetve elektronikusan 01666@hr.videoton.hu, Tel:22/554-097

NAGYLÓKI PIROSPAPRIKA 250 g

1300 Ft

Kapható a Hírházban!

Sárbogárd, Hősök tere 12.
Telefon: 06 25 509 900